

CHALOUPKA

ročník XIV / číslo 2
(červen 2014)

časopis pro zrakově postižené
z Brna a Jihomoravského kraje
vychází ve zvětšeném tisku, ve slepeckém tisku,
v digitální podobě a jako audionahrávka.

Vydává:
TyfloCentrum Brno, o. p. s.
Chaloupkova 3
612 00 Brno

Časopis od roku 2005 dotuje Úřad městské části
Brno-Královo Pole (kralovopole.brno.cz).

Obsah čísla:

AKTUALITY, OZNÁMENÍ	4
Novinky ve Vyškově.....	4
Stěhování dávek státní sociální podpory.....	4
TyfloCentrum je na Twitteru.....	4
CHALOUPKA VÁS ZVE	5
V Brně jsme pro vás připravili.....	5
Brno v letních měsících.....	5
Letní pobyt v Kuklíku na Vysočině.....	6
Kurz vaření aneb gurmánská turistika mezinárodní kuchyní.....	7
Besedy s tématy z oblasti sociální rehabilitace.....	8
V TyfloCentru se stále cvičí.....	9
TyfloBrno 2014.....	9
Co připravují regionální pracoviště.....	10
Břeclavský výhled.....	10
Léto ve vyškovském TyfloCentru.....	11
Co připravujeme na Znojemsku.....	12
UŽITEČNÉ INFORMACE PRO VÁS	14
Deník příspěvku na péči.....	14
Užitečné informace z ulic města Brna.....	16
Kontejnery na tříděný odpad.....	16
Nový typ klepátek na semaforech.....	17
Rekonstrukce ulice Milady Horákové.....	17
Vypnuté semaforey.....	18
Rekonstrukce Zelného trhu.....	18
ZAVZPOMÍNEJTE S NÁMI	19
Hodnocení kurzu první pomoci.....	19
Ohlédnutí za vyškovskými aktivitami.....	21
Lesnickou stezkou okolo Buchlova.....	23
Výlet na Jáňův dvůr.....	24
Tmavomodrý festival oslavil čtvrtstoletí.....	25
Výlet za vůní tvarůžků.....	32
UŽITEČNÉ KONTAKTY	34

Vážení čtenáři,

dostáváte další číslo naší Chaloupky, časopisu, který pro vás připravuje tým pracovníků TyfloCentra Brno. Děje se toho u nás skutečně hodně. Působíme v pěti městech Jihomoravského kraje, poskytujeme pět druhů registrovaných sociálních služeb, v rámci našich projektů nabízíme další služby. Pomáháme vám vyřídit si každodenní záležitosti, doprovodíme, kam potřebujete, pomůžeme vám, když si nevíte rady, naučíme vás pracovat s náročnými pomůckami, získáte u nás dovednosti v oblasti vaření, první pomoci, sebeobrany, komunikace a sociálních dovedností. Scházíte se u nás, abyste se něco nového dozvěděli nebo utužili své zdraví při cvičení či turistice, zveme vás na exkurze a poznávací výlety, abyste prožívali to, co prožívají všichni aktivní lidé. Nabízíme i pracovní uplatnění.

To vše je možné jen za pomoci obětavých zaměstnanců, kteří se vám věnují a které znáte, ale i za pomoci těch, které neznáte, nepotkáváte, ale kteří se starají o složitý chod společnosti, o provoz a veškerou administrativu a zajištění finančních prostředků na činnost ve prospěch vás, našich klientů.

Chtěla bych tedy na tomto místě všem, kteří vám pomáhají, i těch, kteří tuto pomoc zajišťují, poděkovat, chtěla bych z tohoto místa poděkovat i našim dobrovolníkům, podporovatelům a dárcům. Kdyby jen jediný z nich tu s námi nebyl, byli bychom všichni o cosi chudší. Chci poděkovat i vám za přízeň i slova chvály.

Přeji všem příjemné prázdniny a dovolenou a budu se se všemi těšit zase na setkání.

Hezké počtení naší Chaloupky.

Hana Bubeníčková

Stěhování dávek státní sociální podpory

V období 28. 4. - 4. 6. 2014 se stěhují pobočky Úřadu práce do nové budovy na ulici Polní 1011/37 v Brně. Probíhá stěhování pouze dávek státní sociální podpory (přídavek na dítě, rodičovský příspěvek, příspěvek na bydlení, porodné a pohřebné). Tato budova sídlí u zastávky Vojtova tramvaje č. 8. Dávky hmotné nouze, průkazy OZP, příspěvky na zvláštní pomůcky se vyřizují stále na Mojmírově náměstí. V budoucnosti je vize taková, že všechny agendy budou v jedné budově.

Martina Ludvíková

TyfloCentrum je na Twitteru

Brněnské TyfloCentrum na Twitteru! Buďte v obraze a připojte se: <https://twitter.com/tcbrno>

Twitter je další sociální síť na které můžete sledovat naše příspěvky.

Irena Kocí

Novinky ve Vyškově

V dubnu ukončila svůj pracovní poměr na vyškovském pracovišti naše kolegyně Mgr. Zuzana Šrámková. Ráda bych naší kolegyni popřála hodně štěstí v nové práci a vyslovila díky za její profesionální přístup ke klientům a práci s nimi.

Místo slečny Šrámkové zaujal v našem kolektivu Mgr. Martin Bořivoj Novosad, který se plně ujal své funkce a s klienty vyškovského centra již plánuje další aktivity.

Tereza Kozderová

CHALOUPKA VÁS ZVE

V Brně jsme pro vás připravili

Brno v letních měsících

Milí přátelé,

červenec a srpen jsou měsíce, kdy nás v kanceláři příliš nevidíte, protože vybíráme převážnou část dovolené a zároveň plánujeme více venkovních aktivit.

Máme připravený bohatý program. A kam bychom vás rádi pozvali?

Společně se znojemským střediskem se znovu vydáme na naučnou stezku v okolí Buchlova. Stezka je obohacena o sochy dřevěných zvířat v životní velikosti. Odborný výklad poskytne průvodkyně Alena Prýmková. Na konci července prozkoumáme Národní park Podyjí.

Je pro vás turistika už příliš náročná? Nezoufejte, myslíme i na vás. Pravidelně navštěvujeme solnou jeskyni, kde posloucháme povídky Jana Wericha nebo Karla Čapka. Svaly si protáhneme na kuželkách.

Nezapomínáme ani na psychickou aktivitu a trénujeme naši paměť – přijďte i vy na naše Paměťolamy!

Novinkou je tzv. seniorské vycházení. O co se jedná? O krátkou procházku (max. 2 km) v brněnských parcích, vycházkovým tempem, s možností odpočinku na trávě nebo lavičce, v blízkosti MHD. Tato vycházení vždy doprovodí pracovník, který nás naučí poznávat stromy podle hmatu a vůně, seznámí nás s historií parku a poví nám informace o správě a úpravě brněnských parků.

A v září? Vaše turistické buňky navnadíme na návštěvu ekologické farmy!

Přejeme krásné léto a těšíme se, že slunečné počasí využijete k účasti na našich akcích!

Tereza Kozderová

Letní pobyt v Kuklíku na Vysočině

Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých, oblastní odbočka Brno - sever ve spolupráci s TyfloCentrem Brno připravuje a zve vás na letní psychorehabilitační pobyt v penzionu Kukla na Vysočině, kam jezdíme nepřetržitě již od roku 1999.

Na jaře a na podzim se zde dlouhodobě uskutečňují také víkendové pobyty.

K výběru z programu nabízíme nácvik relaxačních technik, autogenní trénink, besedy zaměřené na komunikační a seberozvojové techniky anebo také besedy o léčivých bylinách. Během pobytu si zacvičíme, ale půjdeme i na různé výlety. Zájemci budou mít možnost získat základy pletení z pedigu. K tomu všemu zbude čas i na příjemná společná posezení. Velmi aktivní účastníci budou mít prostor i pro volbu individuálního programu.

Pobyt se uskuteční od 5. do 12. července 2014.

Cena je 3.350,- Kč a zahrnuje ubytování, plnou penzi a výlet zájezdovým autobusem.

Doprava do místa konání je individuální. Pro cestující hromadnou dopravou jsou připraveny informace o jízdních řádech, odvoz zavazadel od autobusové zastávky v Kuklíku bude zajištěn. Na zpáteční cestu bude zajištěna doprava objednaným autobusem od penzionu k vlakovému nádraží v Novém Městě na Moravě. Další informace a podání přihlášek u Marie Švejdové.

Marie Švejdová

Kurz vaření aneb gurmánská turistika mezinárodní kuchyní

Od září otevíráme další Kurz vaření pro osoby s těžkým postižením zraku. Navazujeme tím na tradici konání těchto kurzů, která začala rokem 2009, kdy se pořádal první kurz zaměřený na tuto tematiku.

Kurzy vaření pro začátečníky i pokročilé se po celou dobu těší oblíbenosti ze strany klientů, protože jim poskytují možnost kontaktu se společenským prostředím, ale především můžou klienty naučit nové dovednosti a tím jim zajistit větší míru soběstačnosti a nezávislosti. Také reagují na jejich potřeby z hlediska náročnosti činností a příprav.

Při realizaci jednotlivých lekcí kurzu se dbá na nácvik po sobě jdoucích a na sebe navazujících činností, které se uplatňují v běžném životě. Od nákupu surovin po přípravu i samotné stolování, až po úklid. Celý kurz je odborně veden lektorkami, které dohlíží na bezpečnost a celý průběh lekcí. Klienti jsou na začátku seznámeni se všemi spotřebiči a se samotným prostorem cvičné kuchyňky. Důležitou součástí kurzu je naučit zrakově znevýhodněné osoby využívat drobné pomůcky a spotřebiče usnadňující pomoc v kuchyni.

V letošním roce jsme se rozhodli kurz zpestřit o recepty z mezinárodní kuchyně. Plánujeme připravit a ochutnat například kuchyni tureckou, maďarskou, britskou, italskou, ukrajinskou, indickou a řeckou. Základem všeho bude jednoduchá forma přípravy a chutný finální pokrm. Pokud Vás kurz zaujal, o bližší informace se obraťte na Kristinu Čadeni nebo Anežku Moučkovou.

Kristina Čadeni

Besedy s tématy z oblasti sociální rehabilitace

V současné době se chýlí ke konci kurz rozvoje mentálních funkcí. Další besedy z oblasti komunikačních a sebe rozvojových kurzů sociální rehabilitace nabídneme zájemcům při letním psychorehabilitačním pobytu na Kuklíku. Téma s názvem Do jaké míry je naše vůle svobodná bude rozvinuto ve čtyřech stěžejních bodech, a to:

- Biologický základ vůle a volních procesů.
- Vůle jako významný osobnostní jev.
- Faktory ovlivňující vůli.
- Když je vůle nemocná.

Při dalším psychorehabilitačním pobytu v říjnu 2014 se můžete zapojit do besedy a diskutovat na téma Jak zvládnout své emoce.

Kdo se nemůže zúčastnit nabízených besed při psychorehabilitačních pobytech, je zván do klubovny TyfloCentra, kde se uskuteční čtyři besedy v termínech září až prosinec 2014. Přesná data budou zveřejňována v měsíčním kalendáři akcí. A co vám nabídneme?

Jsou to tyto čtyři náměty:

- Jak vnímám druhého aneb úskalí sociálních stereotypů.
- Zdravé a nezdravé sebevědomí aneb v čem můžu být na sebe hrdý.
- Jak se (ne)známe aneb zdroje sebepoznání.
- Beseda na téma Co mně daly kurzy v rámci sociální rehabilitace, zhodnocení.

Na besedy vás zve lektorka Marie Švejdová, odborným garantem je lektor - psycholog Zbyněk Galvas.

Přihlásit se nebo získat další informace můžete na telefonech 515 919 774 a 774 715 104 nebo na adrese svejdova@tyflocentrumbrno.cz.

Těšíme se na Vaši účast, Marie Švejdová

V TyfloCentru se stále cvičí

Letos je to již jedenáctý rok, co v TyfloCentru cvičíme. Začínali jsme na staré Chaloupce v multifunkční průchozí klubovně protahovacím cvičením.

V současné době nabízíme v rámci aktivizace zrakově postiženým klientům čtyři druhy cvičení od náročné jógy až po cvičení na židlích. Každé cvičení je něčím zajímavé, při každém používáme jinou muziku a jiné cvičební pomůcky. Součástí všech cvičení jsou automasáže očí a cviky vedoucí ke stabilizaci zraku.

Pro cvičení jsou k dispozici profesionální pomůcky jako protiskluzové karimatky, overbally a molitanové bloky. Toto jaro jsme zakoupili nový koberec, takže kvalita cvičení se zase zlepšila.

Zlata Zumrová

TyfloBrno 2014

V rámci Brněnských dnů pro zdraví se letos opět uskuteční další ročník soutěže v prostorové orientaci a samostatném pohybu nevidomých TYFLOBRNO 2014. Tentokrát padla volba na městskou část Brno - Řečkovice a sobotu 4. října.

Jaké jsou podmínky pro účast?

Účastníci potřebují: bílou hůl, dobrou obuv a oblečení i do deště, MP3 přehrávač, funkční baterie, dobrou kondici, odvahu a sportovního ducha. Zájemci z řad zdravé populace se mohou také zapojit, trasu projdou s klapkami na očích. Přijďte si zasoutěžit! Pozvěte i své známé, kteří Chaloupku neodebírají.

Přihlášku Vám pošle a dotazy zodpoví Tereza Kozderová, tel. 515 919 672, 774 715 097, e-mail kozderova@tyflocentrumbrno.cz . Soutěž proběhne pod organizačním vedením TyfloCentra Brno, ve spolupráci

se SONS – oblastní odbočkou Brno, dobrovolníky TyfloCentra Brno, Městskou policií Brno a dalšími dobrovolníky.

Tereza Kozderová

Co připravují regionální pracoviště

Břeclavský výhled

Protože břeclavské pracoviště nemá tolik klientů jako ostatní pracoviště v jiných městech, zaměřujeme se především na aktivity, které vychází z přání našich klientů. Klienty nadchla nová aktivita zvaná Paměťolamy, která se své oblibě těší i v Brně. Břeclavští klienti jsou na svoje město náležitě pyšní, a proto zařazujeme a budeme zařazovat aktivity, které se týkají jejich města. Dokud nám bude počasí přát, budeme pořádat procházky po Břeclavi, při kterých budeme poznávat nová místa. U těch dobře známých míst budeme vzpomínat na zážitky, které zde klienti prožili. Jedním z velkých plánů, které se pokusíme s břeclavskými klienty zrealizovat, je návštěva klientů z jiných pracovišť TyfloCentra.

S velkou radostí musím říct, že se nám daří pořádat i poutavé přednášky. Protože už není tolik sil na cestování do zahraničí, vydáváme se alespoň virtuálně břeclavským leteckým speciálem do různých koutů světa. Cestování se však neobejde bez našich známých. Známý nemusí být jen člen rodiny, ale i známá osobnost, proto zařazujeme i povídání o slavných osobnostech. V Břeclavi to prostě a jednoduše žije!

Martina Ludvíková

Léto ve vyškovském TyfloCentru

S blížícími se letními měsíci chystáme více aktivit zaměřených na poznávání turistických cílů. Vydáme se na turistický výlet za pověstmi drahanské vrchoviny. Na trase pěší stezky se nachází dvanáct infopanelů, které jsou krásným způsobem zpracovány do dřevěných soch. Každá socha je naprosto odlišná a vždy znázorňuje postavy či děj z pověsti, která je napsána na informační desce. Dalším turistickým cílem bude návštěva zámku v Kroměříži či muzeum kočárů v Čechách pod Kosířem. Také se půjdeme podívat do brněnského rádia Krokodýl, kde si vyslechneme komentovanou přednášku o rádiu.

Nezapomeneme ani na sportovně založené klienty, a proto pro ně připravíme návštěvu plaveckého bazénu či bowlingové odpoledne.

Souběžně s venkovními aktivitami budou probíhat aktivity v našem středisku, kde se budeme opět těšit na návštěvu MUDr. Libora Němce, který pro nás připraví zajímavé přednášky týkající se oční problematiky. Dále máme pro klienty připraveno prstové cvičení, poněvadž pohyby prstů rukou jsou důležité pro udržení dobrého zdravotního stavu. A v pravidelně se opakujícím čtenářském klubu se opět zaměříme na aktuální dění a informace nejen z okolí Vyškova.

Věříme, že Vás některá z uvedených aktivit oslovila a budeme se těšit na společná setkání. Bližší informace k akcím naleznete v pravidelném měsíčním programu nebo nás můžete kontaktovat telefonicky na číslech: 532 308 248 nebo 774 715 108. Krásné léto všem přeji

Renata Hejkerlíková, Martin Novosad

Co připravujeme na Znojemsku

Letní počasí a prázdninová atmosféra přímo vybízí k výletům do přírody a návštěvám krás naší vlasti. Proto i my nebudeme zahálet a letní měsíce prožijeme aktivně. Na začátek července plánujeme výlet do Lednicko-valtického areálu. Kdo se k nám přidá, prožije romantickou plavbu zámeckým areálem a lužním lesem. Naší první zastávkou, na kterou doplujeme od Lednického zámku, bude Minaret. Na druhé zastávce navštívíme Janův hrad, romantickou zříceninu sevřenou ze tří stran meandrem řeky Dyje, která dříve sloužila jako lovecký zámeček. Prohlédneme si interiér a okolí obou staveb a projdeme se zámeckou zahradou, která je unikátní zejména sbírkou cizokrajných dřevin. I v letních měsících bude pokračovat cyklus výletů do Národního parku Podyjí s průvodkyní Svatavou Holubovou, pracovnící návštěvnického centra Národního parku Podyjí v Čížově. Na prvním výletě 22. 7. se projdeme přes Vranovskou bránu do Vranova a do Benátek. Na druhém výletě 26. 8. nás čeká putování krajinou po červené turistické trase z Čížova do Lukova. Ani v letních měsících nebudou chybět pravidelná setkávání klientů při posezení v kavárně.

Na podzim už budeme, po letní přestávce, pokračovat v pravidelných aktivitách, k nimž patří bowling, návštěvy solné jeskyně, plavání v hale Ronja a v Hotelu Prestige. Nebudou samozřejmě chybět tvořivé výtvarné dílny, besedy a přednášky na zajímavá témata. Jedním z témat, kterým se na podzimních besedách budeme intenzivně věnovat, budou bylinky. Řeč bude o bylinkách v kuchyni, bylinkářství a aromaterapii, léčbě pomocí vůní. Na besedách se dozvíte, které bylinky můžete používat při vaření, které se naopak hodí spíše k přípravě čajů či různých bylinných preparátů. Dozvíte

se také jak správně připravit bylinný čaj, jak si doma vyrobit bylinný sirup, tinkturu či hojivou mastičku. Termíny a bližší informace je možné nalézt na našich webových stránkách, v programech aktivit, na samostatných pozvánkách, nebo vám je rádi sdělíme na telefonních číslech 774 715 109, 774 715 107. Na setkání s vámi se těší Eva Pexová a Silvie Stehlíková.

Silvie Stehlíková

všechno si musíme osahat :-)

Deník příspěvku na péči

Z Úřadu práce máme informace, že v těchto dnech již probíhá kontrola využívání čerpání příspěvku na péči. Na tuto skutečnost jsme Vás již upozorňovali v minulých číslech našeho časopisu.

Každý příjemce dávky příspěvku na péči by měl mít přehled o tom, kdy a jakou službu si za příspěvek koupil a jaký obnos byl za službu uhrazen. Tento „deník“ čerpání příspěvku na péči můžete pak předložit při kontrole pracovníkovi úřadu práce, který vás navštíví v domácnosti.

Kontroly budou probíhat bez předchozího ohlášení a jistě znáte úsloví, že štěstí přeje připraveným.

Proč je dobré deník vést?

Zákon o sociálních službách totiž příjemci ukládá povinnost čerpat příspěvek na zajištění potřebné pomoci osobou blízkou, asistentem sociální péče či registrovaným poskytovatelem sociálních služeb. Pokud je příjemci prokázáno, že takto příspěvek nečerpá, může mu být po předchozím písemném upozornění zastavena nebo odňata výplata příspěvku.

Deník, ve kterém si budete vést seznam služeb, které využíváte, nebo kde si budete zakládat faktury a jiné doklady související s nakoupenými službami, bude důkazem o čerpání příspěvku.

Jakých služeb se má deník týkat?

Protože je příspěvek na péči dávkou účelovou, je příjemci poskytována na náklady spojené za určitým účelem. V našem případě za účelem zajištění péče.

Nakoupené služby by tedy měly souviset s oblastmi, ve kterých byl příjemce uznán závislým na pomoci jiné osoby. Jedná se o deset oblastí, které se při procesu vyřizování žádostí hodnotí přímo u klienta doma. Jak zvládá například orientaci, mobilitu, oblékání, obouvání, stravování. Pokud by byl tedy žadatel uznán závislým na pomoci v oblasti stravování, může si z příspěvku hradit obědy z pečovatelské služby nebo může částku poskytnout příbuznému, který se o stravování klienta postará.

Jak by měl takový deník vypadat a jaké informace by měl obsahovat?

Přesná a předepsaná forma vzhledu deníku neexistuje, obecně doporučujeme sešit velikosti A5, kam si příjemce vždy zapíše datum, kdy mu byla služba poskytnuta, popř. kým, stručně co obnášela a částku, která za službu byla uhrazena. Je to hodně podobné jako domácí účetnictví.

Vedení deníku (jako takového) není uzákoněno, proto je to na dobrovolnosti každého příjemce. S deníkem Vám však mohou pomoci Vaši příbuzní, přátelé nebo přímo poskytovatel služby, který Vám může do deníku úkon zapsat ihned po skončení.

Co když ale nastane situace, kdy veškerou péči o mě zajišťuje jedna osoba?

V takovém případě není potřeba zaznamenávat částky za jednotlivé položky, ani vyrábět faktury. Stačí si do deníku zapsat úkony, se kterými nám ta daná osoba pomáhá. Ještě musíme rozlišovat mezi členy rodiny, se kterými nemusíte žádnou smlouvu uzavírat a mezi kamarádkou či sousedem, kteří se v případě, že Vám s péčí pomáhají, stávají tzv. asistenty sociální péče.

Tady zákon stanovuje nutnost mít s asistentem uzavřenou smlouvu.

Co se stane, když si deník nepovedu?

Jak již bylo jednou řečeno, deník slouží především jako ochrana pro Vás. Pokud si deník vést nechcete, nikdo Vás nemůže nutit. Každopádně pokud Vás navštíví pracovníce úřadu práce, bude daleko snadnější prokazovat na co, a jak příspěvek na péči využíváte.

Kdo má právo do mého deníku nahlížet a kdy se začne s kontrolami příspěvku na péči?

Deník si mohou vyžádat pouze pracovníce úřadu práce, které mají k této kontrole pověření. Kontroly v současné době již probíhají.

Pokud máte jakékoliv další dotazy, neváhejte se obrátit na tým poradců brněnského TyfloCentra, který je připraven Vám pomoci s Vašimi dotazy, poskytnutím bližšího návodu na zavedení deníku či jeho vedením.

Tereza Kozderová

Užitečné informace z ulic města Brna

Pár nových poznatků z ulic města Brna přidal do naší chaloupky Josef Konečný konzultant pro odstraňování architektonických bariér.

Kontejnery na tříděný odpad

V Schreberových zahrádkách (Černá pole) byly koncem minulého roku nainstalovány podzemní kontejnery na tříděný odpad. Jde o první kontejnery tohoto druhu v ČR, které byly dodatečně opatřeny vizuálně kontrastními i braillovými štítky. Vhozy do kontejnerů jsou z horní strany mírně zešikmené a Braillové štítky jsou umístěny před kryty vhažovacích otvorů. Jsou tedy

velice dobře přístupné a čitelné. S výrobcem těchto kontejnerů jsme se domluvili, že takto budou své produkty označovat už při jejich výrobě. Začátkem letošního roku pak bylo, podle jejich informací, nainstalováno 6 ks takto označených kontejnerů také v Litoměřicích a na jaře pak další v Ostravě a v Praze.

Nový typ klepátek na semaforech

Ve druhé polovině loňského roku jsem vás informoval o testování nového typu akustické signalizace na světelně řízených přechodech. V současné době již jsou vyřízeny všechny formalities, atesty a povolení. Proto je pracovníci servisu světelné signalizace Brněnských komunikací již začali instalovat místo oněch nepříliš oblíbených "kvákadel". Výměna se nebude dít nijak živelně. Pokud však dojde k poruše starého kvákadla, tak už bude automaticky nahrazeno novým typem, jehož signál je o poznání hlasitější. Také bude dodrženo nově stanovené směrování, jehož cílem by měla být lepší slyšitelnost vydávaného signálu při přecházení, zejména hodně širokých vozovek.

Dnes se můžete s tímto typem, vedle již dříve zmíněného přechodu v Pisárkách, setkat také na přechodech u Semilassa (přes vozovku ve směru do Řečkovic) a na křižovatce ulic Purkyňova/Skácelova, přes vozovku ve směru ke Královopolské.

Rekonstrukce ulice Milady Horákové

Od soboty 15. března 2014 probíhá rekonstrukce ulice Milady Horákové téměř v celé její délce. Ulice je tedy neprůjezdná pro veškerou dopravu. Po dobu rekonstrukce budou linky MHD změněny, seznam změn přikládáme v příloze. Rekonstrukce ulice Milady Horákové potrvá přibližně 16 měsíců.

Vypnuté semaforey

V souvislosti s rekonstrukcí ulice Milady Horákové bude také mimo provoz světelná signalizace v křižení ulic Milady Horákové a nám. 28 října/Příční a přechod přes odbočující jízdní pruh z Koliště do ulice M. Horákové. Semaforey přes Koliště budou fungovat bez omezení.

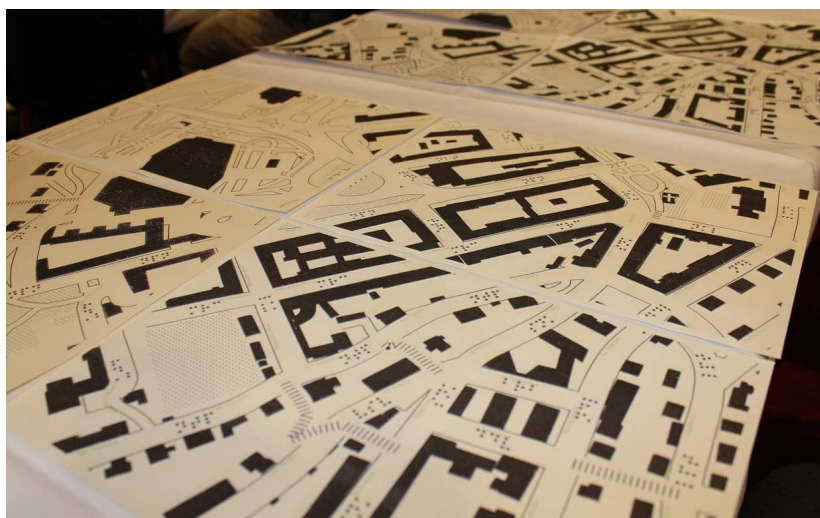
Rekonstrukce Zelného trhu

Od začátku dubna probíhá také rekonstrukce Zelného Trhu. Je plánovaná také přibližně na rok a půl.

V současné době je možné projít kolem ohrazeného staveniště v podstatě po obvodu celého Zelnáku. Je však nutné počítat s tím, že se situace může průběžně měnit a že především v závěrečné fázi stavby budou předlážděny i tyto, v současné době použitelné chodníky. Proto pečlivě sledujte průběžné informace o rekonstrukci, nebo se této lokalitě raději vyhněte.

Některé prodejní stánky jsou přestěhovány ze Zelného Trhu do parku na Moravském náměstí, kde dosti zahušťují pěší komunikace.

Proto si i v tomto prostoru dávejte při cestě větší pozor.

hmatové mapy

Hodnocení kurzu první pomoci

V měsíci květnu proběhly poslední lekce kurzu první pomoci pro osoby s těžkým postižením zraku.

Kurz první pomoci byl zaměřen na zvyšování soběstačnosti a nezávislosti těchto osob při různých poraněních, která by mohla nastat, jak v domácnosti, tak na veřejném prostranství. Účastníci kurzu měli možnost naučit se, jak zajistit adekvátní první pomoc. Kurz byl rozdělen do deseti lekcí, každá lekce se skládala z teoretické a praktické části věnující se základním oblastem v zajištění první pomoci. Účastníci si mohli vyzkoušet a nacvičit techniky a postupy při poskytování první pomoci, kdy byl brán ohled na jejich zrakové znevýhodnění. Především se jednalo o verbální popis a hmatové ukázky probírané látky. Účastníkům byl dán dostatečný prostor pro případné dotazy a pro opakování, aby mohli nově získané informace co nejlépe využít. Například nácvik polohování a resuscitace byl velmi důležitý, protože nemají zrakovou kontrolu a bylo nutné, aby si nacvičili správnou polohu těla postiženého a aby nahmatali oblasti těla, kde se resuscitace provádí (ústa, hrudník).

Dále se účastníci naučili, jak zajistit (oslovit) kolemjdoucí tak, aby jim pomohli s poskytováním první pomoci. Jak zalarmovat zdravotnickou záchrannou službu, tedy, jak správně popsat danou situaci a postupovat podle pokynů záchranářů.

Na závěr kurzu účastníci složili zkoušku, která zjistila jejich nabyté znalosti. Jednalo se o teoretickou a praktickou část. Teoretická část se skládala

z písemného testu, který někteří absolvovali na počítači a někteří zpracovávali ve zvětšeném černotisku. Praktická část se skládala z několika úkolů. Prvním úkolem byla resuscitace dospělého nebo dítěte.

Druhý úkol si účastníci losovali. Na výběr bylo ze dvou situací, s kterými se účastníci kurzu mohou setkat doma i venku. První úkol, umístěný do domácího prostředí, se nazýval „opaření horkou vodou“. Odehrával se v kuchyni. Figurantka z řad dobrovolníků, představovala sousedku, která se při vyvařování konvice s octem popálila na pravé horní končetině. Cílem tohoto úkolu bylo zjistit, jak účastníci zvládnou komunikaci s poraněnou, vyhodnotit rizika úrazu, zvládnou vyšetřit a ošetřit poranění a komunikaci se zdravotnickou záchrannou službou. Tento úkol si vylosovali čtyři účastníci.

Druhou situaci si vylosovali tři účastníci a byl to úkol, se kterým se mohou setkat mimo domov. Figuranti na tomto stanovišti simulovali srážku cyklisty a chodce. Cyklista měl poruchu vědomí, kde účastníci museli zhodnotit stav vědomí a základní životní funkce a následně postiženého dát do stabilizované polohy. Druhý figurant měl zlomenou dolní končetinu v holenní kosti. Účastníci museli opět zhodnotit situaci, zvládnout vyšetřit a ošetřit poranění a také zvládnout komunikaci se zdravotnickou záchrannou službou. Tyto úkoly zvládli účastníci výborně, až na pár drobných chyb. Někteří účastníci kurzu zapomínali na technickou první pomoc, což by pro ně mohlo znamenat riziko poranění, a na techniky a postupy, které se používají v první pomoci. Při hodnocení od účastníků kurzu se dost často objevovalo, že mimo získání nových informací v poskytování první pomoci panovala v průběhu lekcí výborná atmosféra a dobrá nálada. Účastníci byli taktéž

spokojeni, že se seznámili s novými příjemnými lidmi a mohli s nimi trávit svůj volný čas. Tým pracovníků zainteresovaných do kurzu je spokojen s vysokým počtem účastníků, kteří se zapálením zvládali praktické nácviky, jichž se zpočátku obávali, ale postupem času je většina zvládala bez sebemenších komplikací. Velmi potěšující byly i výsledky závěrečných testů, kde bylo vidět, že se účastníci svědomitě připravovali a kurz nebrali na lehkou váhu. Budeme rádi, pokud na tuto tradici kurzů první pomoci brzy navážeme a zůstane ze strany našich klientů stále tak velký zájem.

Tým kurzu první pomoci: Bc. Kristina Čadeni, Anežka Moučková, DiS. - sociální pracovnice, Mgr. Milan Chrápavý – lektor a záchranář

Ohlédnutí za vyškovskými aktivitami

V prvním březnovém týdnu do našeho střediska zavítal představitel brněnské firmy Sagitta - pan Jaroslav Kavan, který nám přišel představit digitální čtecí zařízení, kamerové lupy, dalekohledy, filtrové a ultrazvukové brýle. Všechny pomůcky, které pan Kavan přinesl, si mohli klienti vyzkoušet a zjistit tak, která lupa by jim nejvíce vyhovovala. Setkání bylo pro klienty přínosné, poněvadž jim pomohlo zorientovat se v nabídce optických pomůcek.

Začátkem dubna jsme společně s brněnskými klienty navštívili větrný mlýn v Ruprechtově. Klienti měli možnost osahat si interiér mlýna a vyslechnout si zajímavý výklad průvodkyně, která vyprávěla poznatky o historii i současnosti mlýna. Součástí mlýna je Halladayova turbína, která jej činí ojedinělým.

Další dubnovou aktivitou byla návštěva Muzea letecké a pozemní techniky ve Vyškově. Expozice se rozkládá na ploše několika hektarů a řadí se k největším expozicím svého druhu v České republice. Klienti shlédli techniku několika generací, ale i vykopané části letadel havarovaných v průběhu II. světové války. To vše si mohli klienti také osahat.

Souběžně s těmito aktivitami naše středisko opět navštívil MUDr. Libor Němec, na jehož přednášky se naši klienti vždy velmi těší. Tentokrát si pro nás připravil besedu na téma „Aby oko lépe vidělo“, kde si klienti se zájmem vyslechli, čeho všeho by se měli vyvarovat, aby jejich zrak nestrádal, a které potraviny naopak našemu zraku prospívají. Jsou to např. borůvky, ryby (vč. rybího tuku), ořechy, kysané zelí nebo slunečnicová semínka. Další přednáška byla na téma „Nejčastější chyby v péči o zrak“, kde jsme se dozvěděli, co můžeme a nemůžeme ovlivnit při péči o zrak.

V poslední dubnové odpoledne jsme se s klienty sešli při rozloučení s pracovnící vyškovského TyfloCentra Mgr. Zuzanou Šrámkovou. Vzhledem k tomu, že bylo velmi teplé a slunné počasí, zvolili jsme ke společnému posezení altán za budovou školy. Při společném povídání nad kávou a čajem nám čas utíkal velmi rychle. Zavzpomínali jsme na společné aktivity a na konci setkání jsme se rozloučili a Mgr. Zuzaně Šrámkové jsme popřáli mnoho pracovních i osobních úspěchů.

Renata Hejkerlíková

Lesnickou stezkou okolo Buchlova

Nestává se často, aby se klienti Znojemského a brněnského TyfloCentra sešli na jedné akci, proto jsme rádi přijali pozvání našich kolegů z Brna a společně se vypravili na výlet lesnickou stezkou okolo Buchlova.

V Brně jsme za slunečného počasí společně nasedli do autobusu, který nás dovezl do Buchlovic. V kopcích nám počasí už tolik nepřálo, začalo jemně pršet, ale my se přesto neohroženě vydali na cestu. Nejdřív jsme procházeli vesničkou a pak jsme začali stoupat lesem k Buchlovu. Cesta byla různorodá, místy tráva, místy bláto a kameny, ale vše se dalo zvládnout.

Naší průvodkyní na tomto výletě byla lesní inženýrka Alena Prýmková. Cestou pro nás připravila několik poznávacích zastávek. Na té první nám představila místní rostliny, klienti si je pak mohli prohlédnout, očichat i osahat. Po chvíli jsme dostoupali do podhradí a čekala nás druhá zastávka. Tentokrát nám paní Prýmková představila místní stromy, opět jsme si je mohli osahat a zjistit jak typicky tvarované listy má dub zimní, habr obecný, nebo lípa srdčitá. Na této zastávce jsme se také rozhodovali, jak bude naše cesta pokračovat. Vzhledem k deštivému počasí jsme se rozhodli, že se půjdeme podívat na hrad a lesnickou stezku tentokrát vynecháme. Když jsme dostoupali k hradu, někteří z nás se šli schovat do tepla místní restaurace a my vyrazili na Buchlov. Navštívili jsme zdejší výstavu keramické tvorby, prohlédli si nádvoří a nakoupili suvenýry. Samotná prohlídka hradu by byla protentokrát příliš dlouhá a tak jsme se s klienty dohodli, že hrad navštívíme při dalším výletu. Po krátké pauze jsme se vydali zpět k autobusu. Cestou nás ještě čekala poslední zastávka, na které jsme se dozvěděli něco o semenářství a o tom, jaká zde žijí zvířata. Potkat tu

můžete třeba prase divoké, jelena obecného, daňka evropského a srnce obecného. Výklad naší průvodkyně všechny zaujal, klienti pokládali doplňující otázky a byli znalostmi paní Prýmkové nadšeni. Proto jsme už při čekání na autobus začali plánovat další společný výlet, při kterém se na lesnickou stezku už opravdu podíváme a snad nám bude víc přát i počasí.

Petra Šeneklová

Výlet na Jáňův dvůr

Uprostřed klidné pohraniční vesničky Nový Přerov na Mikulovsku leží stará zemědělská usedlost, jejímž dávným hospodářem byl statkář Jáně s rodinou. Na jaře roku 1998 statek koupili manželé Kosmákoví jako chátrající objekt. Po několika letech trpělivé rekonstrukce vybudovali hospodářkou usedlost, obklopenou krásnou přírodou a ochočenými zvířaty, vždycky svolnými k pohlazení a podrbání za uchem. Do této oázy klidu jsme se vydali v úterý 6. 5. s klienty znojemského a brněnského TyfloCentra.

Pan Kosmák se nás ujal a provedl nás celou usedlostí, vyprávěl nám o historii sídla a zvířatech, které se rozhodli chovat. Naše první zastávka směřovala k ohradě, kde na nás už netrpělivě čekal kozlík Kvido, který se nechal hladit i krmit speciálními granulami. Dozvěděli jsme se o výrobcích z kozího mléka, které paní Kosmáková vyrábí, na příští rok prý chystají i kozí zmrzlinu. Kolem usedlosti je i rozsáhlá louka s ovocnými stromy, z nichž veškerá úroda se zpracovává na výrobu domácích marmelád, sirupů a pálenek.

Procházkou jsme pokračovali k ohradě s koňmi, zájemci mohli jít přímo do ohrady a pohladit si koně. Koníci

Lentilka a Sametka si všímali hlavně našich batohů se svačinami a nechali se ochotně drbat. Přiběhlo se na nás podívat stádo všetečných kamerunských koziček. Pokračovali jsme do výběhu k ovečkám a kravičce Amálce, opět následovalo hlazení a drbání, tentokrát měli klienti možnost vyzkoušet si i krmení oveček suchým chlebem přímo z ruky. Čekalo nás nejatraktivnější zastavení, klienti měli možnost zažít projížďku na krásných koních. Ne všichni se odvážili, ale ti, kteří na hřbet koně vylezli, byli nadšení.

Při obědě si klienti vyprávěli, který zážitek pro ně byl nejpůsobivější. Ocenili, že se ke zvířatům dostali opravdu blízko, mohli si je pohladit, nakrmit a vyzkoušet i jízdu na koních. Líbila se jim i místní rovinatá krajina a v budoucnu by sem rádi opět přijeli na turistický výlet. Děkujeme manželům Kosmákovým za jejich čas a místnímu personálu za vstřícný přístup.

Petra Šeneklová

Tmavomodrý festival oslavil čtvrtstoletí

Letošní výroční mezinárodní hudební přehlídka zrakově postižených dětí a mládeže proběhla od 15. do 17. května v sále Břetislava Bakaly na Žerotínově náměstí v Brně. Brněnské TyfloCentrum je tradičním spoluorganizátorem doprovodných akcí Tmavomodrého festivalu a výročí pětadvaceti let existence této akce oslavilo hned několika aktivitami.

Ve čtvrtek 15. května ve spolupráci s Turistickým a informačním centrem města Brna (TIC) uspořádalo konferenci pro odbornou veřejnost. Pozváni byli oční lékaři, optici a oční specialisté, studenti odborných škol i úředníci z úřadů práce, kteří mají na starosti agendu

týkající se lidí s těžkým zrakovým postižením. Od 13ti do 16ti hodin probíhaly prezentace všech organizací, které na území Jihomoravského kraje poskytují sociální služby zrakově postiženým lidem. Pro účastníky konference byli na místě k dispozici zástupci firem, zabývajících se kompenzačními pomůckami.

Brněnské TyfloCentrum tak rozvinulo svou loňskou novinku - obrazovou prezentaci organizací, jejichž klienty jsou lidé se zrakovým postižením, která byla i letos umístěna na venkovních výstavních panelech a dva týdny před samotným festivalem si ji mohli prohlédnout kolemjdoucí, kteří procházeli Alfa pasáží v centru Brna.

Na konferenci s názvem »Od kolébky po aktivní stáří« pak navázalo slavnostní zahájení výročního Tmavomodrého festivalu. Za účasti ředitelky brněnského TyfloCentra Hany Bubeníčkové, ředitelky TICu paní Kačírkové, MUDr. Kafkové a Dr. Tryhukové - dvou dam, které stály u zrodu celého festivalu - a za přítomnosti váženého čestného hosta, prvního nevidomého senátora v historii České republiky pana Milana Pešáka proběhlo zahájení této unikátní akce, nemající obdoby nejen v naší republice, ale i v Evropě. Vzpomínalo se i bilancovalo. Čtvrtstoletí je dlouhá doba a všem, kteří se zasadili o trvání akce, bylo vyjádřeno velké poděkování. A rovněž se přálo - dost sil do dalších let.

Vrcholem slavnostního zahajovacího večera pak byl koncert houslisty Jaroslava Svěceného a kytaristy Vladislava Bláhy v Besedním domě.

Páteční program byl pestrý jako v minulých letech. Ve Velkém sále se představily jednotlivé hudební soubory. Pestrá směsice hudebních žánrů a nadšení interpretů opět strhávaly publikum.

Ve foyer probíhala tradiční výstava kompenzačních pomůcek pro zrakově postižené návštěvníky festivalu - více se o výstavě dozvíte v druhé polovině článku. Také prodej výrobků z chráněné dílny brněnského TyfloCentra HapAteliéru a z dílen střední školy Aloise Klára patří mezi stálé doprovodné aktivity festivalu. Svůj stánek s informačními materiály zde měla také Škola pro výcvik vodících psů Milana Dvořáka, ovšem pejsci byli - ostatně jako každým rokem - venku před vchodem do budovy.

Letošní novinkou v doprovodném programu byla týdenní interaktivní výstava Tmavomodrá aneb Bílá v bílé. Výstava probíhala v galerii na Radnické 10 v centru Brna a návštěvníci výstavy si mohli hmatem prohlédnout slepotiskové, zvukové a hmatové obrazy, jejichž autory jsou klienti sociálně-terapeutické dílny HapAteliér brněnského TyfloCentra. Za tyto artefakty získal HapAteliér v roce 2012 cenu Modrého slona. Vystavena byla rovněž sbírka modelů Stavební fakulty VUT v Brně. K vidění rukama byly připraveny hmatové trojrozměrné modely brněnských pamětihodností od Dušana K. Josefa.

V sobotu 17. května pokračoval doprovodný program brněnského TyfloCentra vyvrcholením soutěže nevidomých uživatelů počítačů - Memoriálem Zdeňky Vernarské. Tato soutěž se pořádá na památku nevidomé lektorky Zdeňky Vernarské, která do roku 2007 učila nevidomé klienty v brněnském TyfloCentru pracovat s pomůckami, jejichž součástí je počítač.

Soutěž má dvě části, korespondenční, která se vyhlašuje obvykle již během února, a pak finále. Korespondenční část je tvořena třemi úkoly, které přihlášení soutěžící v daném termínu vypracují a zašlou elektronickou poštou. V letošním roce se přihlásilo celkem dvanáct

soutěžících, korespondenční část nakonec absolvovalo deset soutěžících, dva v průběhu soutěže odstoupili. Tématem jednotlivých úkolů byly doplňky pro odečítač NVDA, geolokační služba Foursquare a streamovací služba Spotify. Za každý vypracovaný úkol mohli soutěžící získat až 150 bodů. Úroveň vypracovaných úkolů rozhodla o postupu do finále, do kterého se dostalo prvních pět soutěžících s nejvyšším počtem bodů získaných v korespondenční části.

Tito soutěžící se sešli v sobotu 17. května v dopoledních hodinách, aby se utkali ve finále soutěže. Finále nebylo součástí hlavního programu Setkání zrakově postižených uživatelů výpočetní techniky, které probíhalo v Malém sále, odehrávalo se v přísálí velkého sálu. Pořadatelé zde uvítali pět finalistů: Radka Žaluda, Janu Homolovou, Michala Kolaju, Bohumíra Jurošku a Marka Durilu. V tomto pořadí finalisté obsadili prvních pět míst v korespondenční části soutěže a nyní se měli pokusit svou pozici uhájít či změnit. Finále se odehrávalo ústní formou a sestávalo ze tří kol, v nichž si každý soutěžící mohl volit otázku z pěti tematických okruhů, navíc odstupňovaných od 10ti do 50ti bodů. Jednalo se o tato témata: Výpočetní technika obecně, Android a iOS, Excel a Word, Speciální software pro zrakově postižené a Legislativa v oblasti kompenzačních pomůcek. Soutěžícím byly nabídnuty vždy čtyři varianty odpovědí, jejich úkolem bylo zvolit tu správnou. Dalo se očekávat, že při tomto klání zažijí soutěžící i pár horkých chvil. Získané body byly připočítávány k bodům dosaženým v korespondenční části. Jak je často ve finále této soutěže obvyklé, finální otázky mírně zamíchaly pořadím soutěžících.

Samotné vyhlášení výsledků Memoriálu pak již bylo závěrečnou součástí programu v Malém sále. Na pátém místě skončil M. Durila s 423 body, na čtvrtém M. Kolaja s 439 body. Oba finalisté byli odměněni licencí pro aplikaci Knihomol a flash diskem od výrobního družstva nevidomých Spektra. Na třetím místě se s 458 body umístil B. Juroška, jako cenu obdržel externí harddisk o kapacitě 500 GB od firmy NWT, licenci na aplikaci Knihomol a USB flash disk od Spektry. Druhé místo obsadil R. Žalud s 506 body a jako cenu získal ozvučený mobilní telefon Samsung Galaxy S4 Mini s dalšími aplikacemi, který do soutěže věnovala firma ACE Design. Druhá cena byla rovněž doplněna licencí na aplikaci Knihomol a flash diskem od Spektry. První místo patřilo J. Homolové, která dosáhla počtu 521 bodů. Získala multimediální přehrávač iPod, braillovou klávesnici Easy Link a rovněž licenci na aplikaci Knihomol – vše věnovala Spektra, dále pak SMA odečítače JAWS od firmy Galop a USB flash disk od společnosti NWT. Všichni finalisté také obdrželi láhev vína. Víno do soutěže věnovala společnost Sagitta. Je zřejmé, že se jednalo o velmi zajímavé a hodnotné ceny, za které všem sponzorům patří velké poděkování!

S tradiční dvoudenní výstavou výpočetní techniky, s úpravou pro zrakově těžce postižené uživatele, jsou spojené také přednášky a prezentace.

Také v letošním roce se svými nabídkami zaplnili výstavu známé a dlouhodobě osvědčené firmy ACE Design, Adaptech, Sagitta a v.d.n. Spektra. Zástupci firmy Galop se z účasti omluvili.

Všichni vystavovatelé s sebou přivezli opět to nejlepší, co ve svých nabídkách mají, ať už se jednalo o zvětšovací kamerové lupy, nejnovější verze

zvětšovací i odečítacích programů či úplně novinky. Nebylo jich mnoho, ale za zmínku určitě stojí například mluvící Lupa "CV+ Reader," kterou nám představili pracovníci v.d.n. Spektra a dvě lupy s názvy Readit Air a Readit Scholar HD, s nimiž se pochlubila brněnská firma Sagitta.

Ta prvně jmenovaná - "CV+ Reader," - je klasická stolní lupa s LCD displejem, doplněná o OCR program a hlasový výstup, kterým je možné si nechat číst zejména delší části oskenovaných textů, a tím si šetřit oslabený zrak,.

Lupy Readit Air a Readit Scholar HD pak jsou samostatné, snadno přenosné kamery, které jako zobrazovač používají běžný počítač nebo notebook a to i bez odečítacího programu. Funkčnost těchto kamer pak zajišťuje software, který v sobě obsahuje jak OCR program, tak i hlasovou syntézu. Trošku víc si o nich napíšeme v samostatném článku.

V sobotu 17. května pak proběhlo, vedle výše již zmíněných výstav, v Malém sále Břetislava Bakaly Setkání fandů výpočetní techniky. Vystavovatelé v krátkých upoutávkách pozvali návštěvníky ke svým stánkům a naši hosté, jimiž byli tvůrci zajímavých a užitečných aplikací, krátce pohovořili o jejich funkcích a možnostech využití.

A tak se v době od půl desáté do necelých dvanácti hodin v roli přednášejících průběžně vystřídali:

Vítek Jirásek, tvůrce již docela rozšířené a oblíbené počítačové aplikace Tapin Rádio. Ve svém vystoupení nám poradil, jak si prostřednictvím tohoto programu můžeme snadno naladit a poslouchat internetová rádia z celého světa a osvětlil nám i řadu dalších možností

tohoto oblíbeného programu. Za všechny uvedme alespoň možnost automatického vypnutí, nebo nahrání jakéhokoliv pořadu.

Poté nám Petr Svobodník, tvůrce aplikace Blind Shell, prozradil, co všechno tato aplikace dosud umí a jak nám formou zjednodušeného rozhraní usnadní ovládání a používání dotykových telefonů s operačním systémem Android.

Po něm se ujali slova dva zástupci v.d.n. Spektra. Patrik Benda nám představil již výše zmíněnou mluvicí lupu -CV+ Reader a Jiří Sádovský zase braillovský řádek Alva Comford v symbióze s mobilním telefonem iPhone.

Na ně navázal Marek Susčák ze společnosti ACE Design. Představil nám jejich novinku, Cestovního průvodce pro nevidomé a slabozraké v mobilním zařízení se systémem Android, kterého nazvali "DotWalker Pro".

Následně se ujal mikrofonu Tomáš Staník, tvůrce programu Remote Assistant. Poradil nám, jak je možné se s pomocí mobilního telefonu iPhone, této aplikace a vidícího kamaráda, byť by byl zrovna na jiném konci republiky, zorientovat v neznámém prostředí, nebo si třeba jen roztrdit nákup nebo barevné prádlo na praní.

Jako poslední z přednášejících se o slovo podělil Radek Seifert z pražského střediska Elsa a Petr Červenka z brněnského Teiresiás. Oba pánové nás teoreticky seznámili s možnostmi tvorby, tisku a užívání haptických map. V průběhu celého dopoledne byli tito pánové k dispozici také u svého stánku, kde si mohli návštěvníci vytvořené mapy nejen prohlédnout, ale díky sponzorským příspěvkům Spektry a Galopu, které pro tento účel věnovaly speciální kapslové papíry, také nechat vytvořit mapu jakéhokoliv místa kdekoli v ČR.

Před dvanáctou hodinou jsme se s našimi návštěvníky v přednáškovém sále rozloučili a ponechali jim ještě hodinu času na další návštěvu stánků, pomazlení s vodícími pejsky ze školy Milana Dvořáka, poklábosení s přáteli, nákup běžných kompenzačních pomůcek z olomoucké prodejny nebo třeba na občerstvení v místní kavárně, které si bylo možné vybrat z jídelníčku ve zvětšeném černotisku, nebo v Braillově bodovém písmu.

Jubilejní 25. ročník Tmavomodrého festivalu je tedy za námi. A co bude dál?

To v tuto chvíli zatím nevíme. Pokud ale bude i nadále pokračovat tato hudební přehlídka, pak uděláme všechno pro to, abyste i vy měli důvod za námi do Brna jezdit na její doprovodné akce.

Irena Kocí, Jan Pokorný a Josef Konečný

Výlet za vůní tvarůžků

V úterý 20. 5. jsme se s klienty brněnského TyfloCentra a ostatních středisek vydali na výlet za vůní tvarůžků do Loštic a na hrad Bouzov. Ráno jsme se sešli na autobusové zastávce u Grandu a společně se vydali na cestu do Loštic. Hned po příjezdu do Loštic jsme navštívili Muzeum olomouckých tvarůžků, kde nám průvodkyně vysvětlila, z čeho se tvarůžky vyrábí a pustila nám filmové zpracování historie tvarůžků v Lošticích „Příběh neobvyklé vůně z vyprávění strážníka Křópa“. Firmu AW založil Alois Wessels v 19. století, vzal si půjčku, koupil dům, najal několik děveček a začal podnikat ve výrobě tvarůžků. Pomocí dřevěné tvarovací

klapačky vyrobila jedna děvečka v průběhu pracovní směny až 6000 kusů tvarůžků.

Výrobna AW je jediná na světě, která může vyrábět pravé olomoucké tvarůžky, v roce 2013 získala ochrannou známku, která je na každém balení jejich výrobků. Po návštěvě muzea měli klienti volný program, někdo navštívil firemní prodejnu a vybral si ze širokého sortimentu nabídky. Další zašli do tvarůžkové cukrárny, kde mohli ochutnat sladké i slané zákusky z tvarůžků. A někteří zavítali na voňavý oběd do zdejší restaurace. Odpoledne pak následoval přesun na hrad Bouzov a jeho komentovaná prohlídka. Průvodkyně Lenka Havlíková nás provedla jednotlivými sály a každý si mohl osahat veškeré zařízení místností. Zajímavé byly hlavně dřevořezby a bohatě zdobená kachlová kamna, která byla dokonale řemeslně zpracovaná. Dozvěděli jsme se o zakladateli Bouzova – Búzovi z Búzova a jeho následovnicích, kteří dál hrad rozšiřovali až do stávající podoby. Posledním vlastníkem hradu byl Řád německých rytířů. Od roku 1945 je hrad majetkem státu a v roce 1999 byl prohlášen za národní kulturní památku. Prohlídku jsme zakončili malým občerstvením na nádvoří hradu a pak už následovala cesta zpět do Brna. Děkujeme za bezpečný odvoz panu řidiči Vítu Pešičkovi a za perfektní organizaci celého výletu kolegyni Martině Ludvíkové.

Petra Šeneklová

UŽITEČNÉ KONTAKTY

TyfloCentrum Brno, o. p. s., Chaloupkova 3, Brno

Vedení společnosti **515 919 770**

e-mail: vedeni@tyflocentrumbrno.cz

RNDr. Hana Bubeníčková – ředitelka **774 715 100**

Ing. Marie Vidláková – provozní manažerka **774 715 102**

Ing. Olga Plachá – projektová manažerka **774 715 105**

Lenka Marková – asistentka **774 715 092**

MgA. Irena Kocí – propagace a zdroje **774 715 098**

Martin Kubiš – pomocné práce **515 919 775**

Dispečink asistenčních služeb **515 919 670**

e-mail: asistence@centrumpronevidome.cz

Bc. Irina Tkačová, vedoucí dispečinku **774 715 094**

Mgr. Martina Smrčková, terénní sociální pracovnice
774 715 088

Josef Konečný, konzultant pro odstraňování arch. bariér

e-mail: bariery@tyflocentrumbrno.cz

517 814 112, 774 715 110

Centrum sociální rehabilitace a technické pomoci

e-mail: info@centrumpronevidome.cz

Bc. Kristina Čadeni, DiS., vedoucí

515 919 666, 774 715 101

Martin Vrána, poradenství, lektor, metodik

515 919 668, 774 715 103

Petr Kusák, poradenství, technik, lektor

515 919 668, 774 715 103

Anežka Moučková, DiS., sociální pracovnice

515 919 666

Další lektoři a konzultanti:

Ing. Jan Pokorný, Bc. Martin Baláž **515 919 665**

**externisté: Bc. Roman Kabelka, Jiří Fenz,
Mgr. Radek Pavlíček, externí odborný pracovník**

Lektoři kurzů sociálních dovedností:

Marie Švejsová **515 919 774, 774 715 104**

PhDr. Zbyněk Galvas

Centrum aktivizace a poradenství **515 919 672**

---

e-mail: aktivizace@centrumpronevidome.cz

e-mail: poradna@centrumpronevidome.cz

poradní den: čtvrtek 13 – 17 hod.

Tereza Kozderová, DiS., vedoucí **774 715 097**

Martina Ludvíková, DiS. **515 919 671, 774 715 095**

Zlata Zumrová, aktivizace (úterý a středa) **515 919 767**

Detašovaná pracoviště v Jihomoravském kraji

Břeclav: Tereza Kozderová DiS.

adresa: Sovadinova 6, 690 25 Břeclav

tel. 532 308 076, 774 715 106

e-mail: breclav@centrumpronevidome.cz

poradní den: středa 13 – 17 hod.

Vyškov: Mgr. Martin Novosad, Renata Hejkerlíková

adresa: Osvobození 56, 682 01 Vyškov

tel. 532 308 248, 774 715 108

e-mail: vyskov@centrumpronevidome.cz

poradní den: středa 13 – 17 hod.

Znojmo: Eva Pexová, Petra Šeneklová, Silvie Stehlíková
adresa: Masarykovo nám. 19, 669 02 Znojmo
tel. 532 307 909, 774 715 107, 774 715 090, 774 715 107
e-mail: znojmo@centrumpronevidome.cz
poradní den: středa 13 – 17 hod.

Moravský Krumlov: Eva Pexová (pondělí a pátek)
adresa: Růžová 39, 672 01 Moravský Krumlov
tel. 774 715 109
e-mail: m.krumlov@centrumpronevidome.cz
poradní den: pondělí 13 – 17 hod.

Dílna HapAteliér, Poděbradova 58, Brno 532 307 958

e-mail: hapatelier@centrumpronevidome.cz

Mgr. Kateřina Káldy, vedoucí

774 715 099

Jana Brzobohatá DiS.

774 715 096

Mgr. Iveta Siebenbürgerová

774 715 089

slepotiskové přání

Tyfloservis - krajské ambulantní středisko Brno

Ing. Bc. Petr Karásek (vedoucí)
Bc. Marcela Vasilovská,
Mgr. Eva Žizlavská
Kamenomlýnská 2, 603 00 Brno
Tel. 541 212 810, 608 572 335-7
e-mail: brno@tyfloservis.cz

Oblastní odbočky SONS v Brně

---

e-mail: brno-odbocka@sons.cz	515 919 776
Brno-střed (Marie Tlačbavová) čtvrtek 15 – 17 hod.	736 680 669
e-mail: brnostred-odbocka@sons.cz	
Brno-sever (Marie Hauserová) úterý 15 – 17 hod.	776 497 738
e-mail: hauserj@brailnet.cz	

Průvodcovské služby v Brně:

- 1. Dispečink asistenčních služeb naší společnosti**
tel. 515 919 670, 774 715 093
e-mail: dispecink@tyflocentrumbrno.cz
- 2. Průvodcovská služba ve stanici Brno, Hlavní nádraží**
tel. 725 764 984
- 3. DP asistent – průvodcovská služba Dopravního**
podniku města Brna, tel. 543 174 318, 723 980 676

Průvodcovské služby v ČR:

---

www.sons.cz/pruvodcovske-sluzby.php

Dům na Chaloupkové č. 3

Na sečtenou v příštím čísle.

Redakčně pro vás připravili: Hana Bubeníčková, Kristina Čadeni, Irena Kocí, Josef Konečný, Tereza Kozderová, Martina Ludvíková, Eva Pexová, Jan Pokorný, Petra Šeneklová, Marie Švejdová, Zlata Zumrová.

Příjem příspěvků, úprava a sestavení: Martina Ludvíková

Grafická úprava a formátování textu: Hana Bubeníčková

Korektury: Hana Bubeníčková, Irena Kocí

Audio verzi namluvil: Borek Kapitančík

Zpracování zvukové podoby: Jiří Fenz

Kopírování audioverzí na CD: Mgr. Martin Vrána

Korektury bodového tisku, textová podoba: Jan Pokorný

Úprava textu a tisk v bodovém písmu: Petr Kusák

Na distribuci se podíleli: Tereza Kozderová, Martin Kubiš

DMS DRAK ze svých mobilů zašlete na **87 777**

Slepota může postihnout kohokoliv z nás.

Pomozte nám postavit moderní dům sociálních služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky.

Příspěť můžete zasláním dárcovské SMS:

DMS DRAK

nebo zasláním roční dárcovské SMS

DMS ROK DRAK

Měsíčně po dobu jednoho roku se z vašeho účtu mobilu odečte cena jedné dárcovské SMS.

Cena jedné DMS je 30 Kč,
přispějete nám částkou 27 Kč.

DĚKUJEME

Sbírkové konto projektu Dům služeb pro nevidomé Josefa Chaloupky, č. ú.: 30015 – 2025306339 / 0800.